

1 Aanleiding

De (nieuwe) eigenaar van de percelen kadastraal bekend gemeente Beekbergen, sectie F, nummer 6150, plaatselijk bekend Leonard Springerlaan 21 in Beekbergen, heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor het realiseren van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw. De aanvraag omgevingsvergunning heeft kenmerk: D21/027420.

Bij besluit van 10 juni 2021 is de gevraagde omgevingsvergunning door het college van burgemeester en wethouders verleend.

Op 21 juni 2021 is tegen verlening van de omgevingsvergunning een bezwaarschrift ingediend. Op basis van de algehele heroverweging van het hiervoor bedoelde besluit, is geconcludeerd dat een onjuiste procedure voor verlening van de omgevingsvergunning is gevolgd. Vergunningverlening is alleen mogelijk met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De uniforme openbare voorbereidingsprocedure, afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld voor het verlenen van een omgevingsvergunning ex artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo

2 Projectgebied

Afbeelding: projectgebied perceel 6150 (rode markering)

Het perceel ligt aan de westzijde van de kern Beekbergen, in het buurtschap Engeland. De locatie van het perceel is op bovenstaande afbeelding met een rode markering aangegeven.

3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied is opgenomen in het bestemmingsplan Stuwwalrand Parkzone Zuid, dat in 2001 is vastgesteld. De vigerende bestemming is 'Onderzoeksinstituut voor pluimveehouderij' en daarnaast heeft het de dubbelbestemming 'landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden'. Binnen deze bestemming is het niet mogelijk om het (bouw)plan te realiseren.

Bij projectbesluit van 28-09-2011 heeft het college van burgemeester en wethouders medewerking verleend aan het oprichten van een appartementengebouw, 11 villa's en één vervangende woning aan de Spelderholt te Beekbergen. Omdat het oorspronkelijke (bouw)plan middels een projectbesluitprocedure mogelijk is gemaakt, en vertaling hiervan in een bestemmingsplan nog niet heeft plaatsgevonden, is op elke significante afwijking van dit (bouw)plan de uitgebreide voorbereidingsprocedure als bedoeld in paragraaf 3.3 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing.

3.1 Ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied Beekbergen en Loenen

In de periode van 17 mei 2018 tot en met 27 juni 2018 heeft het ontwerp van het bestemmingsplan 'Buitengebied Beekbergen en Loenen' ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan is niet door de gemeenteraad vastgesteld.

Het projectgebied ligt in het plangebied van dit ontwerpbestemmingsplan. In dit ontwerpbestemmingsplan heeft het perceel de bestemming 'Wonen'. Op gronden met deze bestemming zijn bij een woning behorende bijgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan.

In een toekomstig bestemmingsplan voor o.a. het perceel zal aan het perceel de bestemming 'Wonen' worden gegeven.

3.2 Vergunningvrij bouwen

Door het ontbreken van een voor het perceel geldend bestemmingsplan met de bestemming 'Wonen', kunnen de bouwwerken, waarvoor een vergunning is aangevraagd, niet worden gekwalificeerd als vergunningvrije bouwwerken.

3.3 'Kruimelgeval'

Vanwege de ligging van het perceel buiten de bebouwde kom is het niet mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen op basis van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wabo.

3.4 Conclusie

Verlening van medewerking aan realisering van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw is alleen mogelijk op basis van een omgevingsvergunning ex artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo, met inachtneming van de kaders die zijn aangegeven onder 3.1 en 3.2.

4 Planologische aspecten

4.1 Milieuaspecten

4.1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's bodem, milieuzonering, geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. Ook is een paragraaf gewijd aan het al dan niet noodzakelijk zijn van een milieueffectrapportage of milieueffectbeoordeling.

4.1.2 Bodem

Het doel van de bodemtoets bij ruimtelijke plannen is de bescherming van de bodem. Een

bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak.

4.1.2.1 Conclusie

Er is een omgevingsvergunning gevraagd voor bouwwerken waarin niet voortdurend of nagenoeg geen mensen verblijven. Als gevolg hiervan is het niet noodzakelijk om een bodemonderzoek uit te voeren.

4.1.3 Milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden gebruikt de gemeente Apeldoorn de daarvoor algemeen aanvaarde VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden normaliter bepaald tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de dichtst daarbij gelegen situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

Hoe gevoelig een gebied is voor milieubelastende activiteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De richtafstanden van de richtafstandenlijst gelden ten opzichte van het omgevingstype rustige woonwijk. Een rustige woonwijk is ingericht volgens het principe van de functiescheiding: afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies voor; langs de randen is weinig verstoring door verkeer. Vergelijkbaar met de rustige woonwijk zijn rustig buitengebied, stiltegebied en natuurgebied. Daarvoor gelden dan ook dezelfde richtafstanden.

Een ander omgevingstype is het gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een variatie aan functies; direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren tot het omgevingstype gemengd gebied. Het gemengd gebied kent door de aanwezige variatie aan functies en situering al een hogere milieubelasting. Dit kan aanleiding zijn om gemotiveerd voor één of meer milieuaspecten een kleinere afstand aan te houden dan wordt geadviseerd voor een rustige woonwijk. Een geadviseerde afstand van 30 meter kan dan bijvoorbeeld worden gecorrigeerd tot 10 meter en een geadviseerde afstand van 100 meter tot 50 meter. Uitzondering op het verlagen van de richtafstanden vormt het aspect gevaar: de richtafstand voor dat milieuaspect wordt niet verlaagd.

De tabel geeft de relatie tussen milieucategorie, richtafstanden en omgevingstype weer.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn.

4.1.3.1 Conclusie

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen bedrijven of andere functies met een milieuzone aanwezig.

4.1.4 Geluidhinder

Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeers-, railsverkeers- en industrielawaai. Het plangebied is niet gelegen binnen de invloedssfeer van verkeerswegen, railverkeer of industrielawaai. De Wet geluidhinder is niet van toepassing.

4.1.4.1 Conclusie

Hierdoor is het uitvoeren van akoestisch onderzoek niet nodig.

4.1.5 Luchtkwaliteit

Bij een ruimtelijke ontwikkeling moet rekening worden gehouden met de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op de luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer (verder: Wm) zijn eisen opgenomen waaraan de luchtkwaliteit in de buitenlucht moet voldoen. Hierbij is onderscheid gemaakt in grenswaarden waaraan nu moet worden voldaan en grenswaarden waaraan in de toekomst moet worden voldaan. De meest kritische stoffen zijn stikstofdioxide en fijn stof. Aan de andere stoffen die in de Wet worden genoemd wordt in Nederland, behoudens bijzondere situaties, overal voldaan.

Op basis van het Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is een onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig wanneer sprake is van:

- a. woningbouwlocaties met niet meer dan 1.500 nieuwe woningen en één ontsluitingsweg;
- b. woningbouwlocaties met niet meer dan 3.000 woningen en twee ontsluitingswegen;
- c. kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlakte van niet meer dan 100.000 m² en één ontsluitingsweg;
- d. kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlakte van niet meer dan 200.000 m² en twee ontsluitingswegen.

In dit geval is sprake van een project dat voorziet in het bouwen van één gewijzigde woning.

4.1.5.1 Conclusie

Er is sprake van project waarvoor een onderzoek naar de luchtkwaliteit niet nodig is.

4.1.6 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico van zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven. Ook kleinere bedrijven als LPG-tankstations, opslagen van bestrijdingsmiddelen, buisleidingen, transportactiviteiten en luchtverkeer zijn als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het Bevi heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand aan te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle bedrijven. Het Bevi regelt hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Daartoe legt het Bevi het plaatsgebonden risico vast en geeft het een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen die kans 10^{-6} (één op 1.000.000) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt tengevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een Bevi-bedrijf geldt een verantwoordingsplicht voor de gemeente voor het toelaten van gevoelige functies.

4.1.6.1 Conclusie

In de nabijheid van het projectgebied bevinden zich geen bedrijven die vallen onder de werkingssfeer van het Bevi. Het Bevi vormt geen belemmering voor de realisatie van voorliggende plannen.

4.1.7 Buisleidingen

In de nabijheid van zowel het projectgebied bevinden zich geen buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen.

4.1.8 Elektromagnetische straling

In de nabijheid van het projectgebied bevinden zich geen hoogspanningsleidingen.

4.1.9 Transport gevaarlijke stoffen

In Apeldoorn zijn geen speciale routes voor gevaarlijke stoffen aangewezen. In verband met de risico's vanwege het transport van gevaarlijke stoffen over spoorlijnen en wegen, is door Royal Haskoning onderzoek uitgevoerd naar het zogenoemde plaatsgebonden risico en het groepsrisico langs transportroutes in Apeldoorn. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in het rapport Veilig langs transportassen d.d. 14 januari 2003. Daaruit blijkt dat het aspect externe veiligheid voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen zowel over de spoorlijn als over de wegen nabij het plangebied geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkelingen.

4.1.10 Elektromagnetische velden

De minister van VROM heeft bij brief van 3 oktober 2005 geadviseerd om bij de vaststelling van nieuwe plannen, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen

waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microTesla (μT).

De aanleiding voor dit advies is een Engels onderzoek waarbij een licht statistisch verband naar voren is gekomen tussen het langdurig aanwezig zijn van kinderen binnen de 0,4 μT magneetveldzone van bovengrondse hoogspanningslijnen en leukemie bij kinderen tussen 0 en 15 jaar. Het is nog niet duidelijk wat de achterliggende oorzaak hiervan is. Op basis van het voorzorgsprincipe wordt daarom geadviseerd om in nieuwe situaties rekening te houden met deze 0,4 μT -magneetveldzone rondom hoogspanningslijnen. Gelet op de maatschappelijke kosten-baten afweging en ook gezien de huidige onzekerheden over de mogelijke gezondheidsrisico's adviseert VROM dat er geen directe aanleiding is om maatregelen te nemen in bestaande situaties. Daaronder worden ook geldende maar nog niet gerealiseerde gevoelige bestemmingen begrepen.

Nieuwe situaties zijn nieuwe bestemmingsplannen en/of wijziging van bestaande bestemmingsplannen en/of plaatsing van nieuwe hoogspanningslijnen dan wel wijzigingen aan bestaande hoogspanningslijnen. Gevoelige bestemmingen zijn locaties waar kinderen langdurig verblijven, zoals woningen, scholen en crèches.

Gelet op het hiervoor genoemde VROM-advies heeft het gemeentebestuur op 6 november 2007 de intentie uitgesproken om op termijn alle bovengrondse hoogspanningslijnen in Apeldoorn ondergronds te brengen. Tot het zover is, zal voor nieuwe ontwikkelingen de lijn van het VROM-advies gevolgd worden.

4.1.10.1 Conclusie

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich geen bovengrondse hoogspanningslijnen en/of zendmasten.

4.1.11 Milieueffectrapportage

Algemeen

Bepaalde activiteiten kunnen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben. Welke activiteiten dat zijn is vastgelegd in het Besluit milieueffectrapportage (verder: Besluit m.e.r.). De activiteiten zijn onderverdeeld in:

- activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (onderdeel C van de bijlage bij Besluit m.e.r.);
- activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (onderdeel D van de bijlage bij Besluit m.e.r.).

Aan het merendeel van de activiteiten zijn drempelwaarden gekoppeld.

Wanneer het bestemmingsplan een activiteit mogelijk maakt die is opgenomen in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. en de activiteit de drempelwaarde overschrijdt, geldt een m.e.r.-plicht. Wanneer het bestemmingsplan een activiteit mogelijk maakt die is opgenomen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Een m.e.r.-beoordeling is in ieder geval verplicht als de drempelwaarde wordt overschreden. De verplichting geldt (sinds 1 april 2011) ook als de drempelwaarde niet wordt overschreden maar toch niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu.

Gevolg van dat laatste is dat in een bestemmingsplan voor een activiteit die voorkomt in onderdeel D maar waarbij de omvang onder de drempelwaarde ligt, gemotiveerd moet worden of een m.e.r.-beoordeling nodig is. Deze motivering moet zijn gebaseerd op een toets die qua inhoud aansluit bij de verplichte m.e.r.-beoordeling. Voor deze toets gelden geen vormvereisten en daarom wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

4.1.11.1 Conclusie

Het project betreft realisering van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw bij een woonfunctie. Nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten. Een m.e.r.-plicht of m. e.r.-beoordelingsplicht of vormvrije m.e.r.-beoordeling is niet aan de orde.

4.2 Waterhuishouding

4.2.1 Algemeen

Het gedeelte op het terrein van het voormalige instituut voor pluimveeonderzoek en de verbindingsweg richting Beekbergen is 8,3 hectare groot. De westkant van de onderzoekslocatie ligt op circa 40 m NAP en de oostkant op circa 32,5m NAP.

4.2.2 Grondwater

De grondwaterstand is volgens de grondwaterkaart van Nederland aan de westzijde van het onderzoeksinstituut hoger dan aan de oostzijde: circa 30m. NAP en circa 28 m. NAP en verloopt van circa 10 m-mv tot circa 4,5 m-mv. Het grondwater stroomt in oost-noord-oostelijke richting met een gradiënt van 0,006 m/m.

Met veldwerk is nagegaan of de grondwaterstanden op de grondwaterkaart overeen komen met de grondwaterstand in werkelijkheid. Tijdens het veldwerk is geen grondwater aangetroffen. Ook is geen Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand waargenomen op basis van hydromorfe kenmerken. De grondwaterstand is permanent lager dan 5m-mv.

De bodem bestaat uit de zogenoemde Hoge zwarte enkeerdgronden met een grondwatertrap VII. De zwarte tot donkergrijze, 50 à 80 cm dikke, matig tot zeer humeuze bovengrond bestaat uit zwak lemig, matig grof zand met wat verspreid grind. Grondwatertrap VII wil zeggen dat de grondwaterstand het hele jaar beneden 80 cm-mv staat. Tijdens het veldwerk is de doorlatendheid van de ondergrond ingeschat op 100 tot 300 m/d.

4.2.3 Oppervlaktewater en waterafhankelijke natuur

In het projectgebied komt geen oppervlaktewater voor. In het projectgebied liggen geen HEN-wateren. Wel is het gelegen in gebied met natte natuurwaarden. Er bestaat geen noodzaak om actief maatregelen te treffen.

4.2.4 Afvoer van vuilwater en hemelwater

Conclusies ten aanzien van de afvoer van riool-en hemelwater zijn:

- I. De ondergrond is geschikt voor infiltratie van hemelwater;
- II. In het ontwerp dient rekening te worden gehouden met infiltratievoorzieningen voor het hemelwater. Alle hemelwater op eigen terrein dient op eigen perceel geïnfiltreerd te worden;
- III. De benodigde infiltratievoorzieningen dienen gedimensioneerd te worden en ingepast te worden in het stedenbouwkundige ontwerp;
- IV. Er dient nagedacht te worden over de wijze van hemelwaterafvoer naar de infiltratievoorzieningen;
- V. Arcadis adviseert de toekomstige DWA afvoer op het riool te onderzoeken, zodat vastgesteld kan worden of deze af- of toeneemt. Bij een toename dient het riool op capaciteit doorgerekend te worden. Aangezien een groot deel van het verharde oppervlak geïnfiltreerd gaat worden verwachten wij dat deze laatste stap niet nodig zal zijn;
- VI. Arcadis beveelt aan een structuurschets te maken zodat vast staat dat alles daadwerkelijk gerealiseerd kan worden qua ruimte. Op de structuurschets wordt ook aangegeven waar aangesloten kan worden op het gemeentelijk riool.

4.3 Watertoets

Het waterschap hecht aan de volgende richtlijnen wel speciaal belang in het kader van Spelderholt:

- I. Sluitende waterkringlopen binnen het gebied.
- II. Schoon water schoon houden.
- III. Vasthouden van hemelwater binnen het gebied: een bui van 35,7 mm/45 min moet binnen het gebied geborgen worden.
- IV. Verontreinigd water moet naar de rioolwaterzuivering worden afgevoerd.
- V. Voorafgaand aan inrichting flora- en faunawet onderzoek laten uitvoeren en bij inrichting flora en faunawet aspecten meenemen.

- VI. Volgens de uitgangspunten van duurzame (stede)bouw moet de keuze van bouwmaterialen zo zijn dat vervuiling van het grondwater zoveel mogelijk wordt voorkomen. Dat wil zeggen: maak voor toepassing als dakbedekking of gevelbekleding geen gebruik van uitlogende bouwmaterialen zoals zink, koper en lood voor woningbouw, utiliteitsbouw, grond-, weg- en waterbouw, straatmeubilair, enz. Kies voor toepassing als dakgoot of hemelwaterafvoer geen (ongecoate) uitloogbare materialen of kies hiervoor een innovatieve toepassing.
- VII. Maak geen gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op plaatsen waar via de bodem uitspoeling naar oppervlaktewater of grondwater kan plaatsvinden.

4.4 Natuurwaarden

4.4.1 Europese regelgeving

De twee Europese richtlijnen Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) vormen samen de belangrijkste natuurbeschermingswetgeving op Europees niveau. De Vogelrichtlijn heeft tot doel in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De EU-lidstaten zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. De Habitatrichtlijn waarborgt de biologische diversiteit door het in stand houden van natuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn is gericht op de bescherming van soorten en van natuurlijke habitats. Beide richtlijnen verplichten de lidstaten tot het aanwijzen van te beschermen gebieden, zogeheten speciale beschermingszones. Het netwerk van speciale beschermingszones die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen wordt over het algemeen als Natura 2000 aangeduid. Een Natura 2000-gebied kan uit een Vogelrichtlijngebied, een Habitatrichtlijngebied of een combinatie van beide bestaan. Bij een gecombineerd Vogelrichtlijnen Habitatrichtlijngebied kan elk onderdeel zijn eigen begrenzing hebben, afhankelijk van de aanwezige natuurwaarden.

4.4.2 Wet natuurbescherming

Rijksregels over natuurbescherming staan in de *Wet natuurbescherming* (verder: Wnb). De wet kent een algemene zorgplicht voor iedereen in Nederland ten aanzien van Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende dieren en planten.

De Wnb geeft de provincies de opdracht om gebieden aan te wijzen die behoren tot het 'natuurnetwerk Nederland', een samenhangend landelijk ecologisch netwerk. Andere gebieden kunnen de provincies aanwijzen als bijzondere provinciale natuurgebieden dan wel bijzondere provinciale landschappen.

De Wnb bevat –voor zover voor bestemmingsplannen relevant- regels voor de bescherming van gebieden, voor de bescherming van soorten en over houtopstanden.

4.4.2.1 Gebiedsbescherming

De minister van Economische Zaken wijst Natura 2000-gebieden aan, de speciale beschermingszones als bedoeld in de Vogel- en de Habitatrichtlijn. Het aanwijzingsbesluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. De provincie stelt voor het Natura 2000-gebied iedere 6 jaar een beheerplan vast.

Op grond van de artikelen 2.7 en 2.8 Wnb stelt een bestuursorgaan een plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied uitsluitend vast indien uit een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, waarin rekening is gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Als uit de passende beoordeling die vereiste zekerheid niet is verkregen kan het plan uitsluitend worden vastgesteld als is voldaan aan elk van de voorwaarden:

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, en;
- c. er worden de nodige compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Als het plan significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied geldt in plaats van de hiervoor genoemde voorwaarde b, de voorwaarde dat het plan nodig is vanwege:

1. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of;
2. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

4.4.2.2 Programma Aanpak Stikstof

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) diende als basis voor het geven van toestemming voor activiteiten die stikstof uitstoten. Het is een systeem dat aan de ene kant ruimte biedt aan activiteiten die stikstof veroorzaken en aan de andere kant maatregelen bevat om de nadelige gevolgen van stikstof op natuurgebieden te verminderen. Het PAS loopt daarbij vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden en geeft daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten. Bij uitspraak van 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bepaald dat het PAS niet (meer) als basis voor toestemming voor nieuwe activiteiten mag worden gebruikt.

Gevolg van de uitspraak is dat iedere toename van stikstof in beginsel vergunningplichtig is ingevolge de Wet natuurbescherming.

4.4.2.3 Wijziging Wet natuurbescherming

Op 1 juli 2021 is de Wnb gewijzigd. Aan de Wnb is artikel 2.9a toegevoegd. Als gevolg hiervan worden de gevolgen van de stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden, die wordt veroorzaakt door bij algemene maatregel van bestuur¹ aangewezen activiteiten van de bouwsector, buiten beschouwing gelaten voor de toepassing van artikel 2.7, tweede lid van de Wnb.

Dit impliceert dat geen vergunning ingevolge de Wnb (meer) nodig is voor het verrichten van een bouwactiviteit of sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen (bouw-/aanlegfase).

Het gebruik van een berging, tuinhuis met zwembad, erfafscheiding en een toegangspoort leidt niet tot een toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitats en leefgebieden in het Natura-2000 gebied 'Veluwe'.

4.4.2.3.1 Conclusie

Voor wat betreft stikstofdepositie is geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist

4.4.3 Soortenbescherming

De Wnb kent drie verschillende beschermingsregimes voor soorten:

- a. een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten:

Op grond van dit regime is het verboden om opzettelijk in het wild levende vogels te doden of te vangen, om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, nesten van vogels weg te nemen en om vogels opzettelijk te storen;

- b. een beschermingsregime voor soorten van de Habitatrictlijn en van de Verdragen van Bern en Bonn:

Dit regime bevat de verboden om in het wild levende dieren van de bedoelde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk te verstoren, hun eieren opzettelijk te vernielen of te rapen, hun voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en om bedoelde plantensoorten opzettelijk te plukken en te vernielen;

- c. een beschermingsregime voor andere, vanuit nationaal oogpunt beschermde soorten:

Op grond van dit regime is het verboden om de soorten die zijn opgenomen in de bijlage bij de wet van de bijlagen opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

¹ Besluit natuurbescherming.

van de in de bijlage genoemde dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen en om bepaalde vaatplanten opzettelijk te plukken en te vernielen.

Van deze verboden kan de provincie ontheffing (in individuele gevallen) respectievelijk (bij verordening) vrijstelling verlenen. Dit kan alleen als aan drie criteria is voldaan:

- a. er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk;
- b. de handeling is nodig vanwege een van de in de wet genoemde en per beschermingsregime verschillende belangen, zoals de volksgezondheid, de openbare veiligheid of (bij het beschermingsregime voor nationaal beschermde soorten) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het daarop volgende gebruik van het betreffende gebied;
- c. de ingreep doet geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Voor een deel van de andere, vanuit nationaal oogpunt beschermde soorten hebben provinciale staten in de Omgevingsverordening Gelderland vrijstelling verleend voor zover het gaat om handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het bestendig beheer en onderhoud.

4.4.3.1 Conclusie

In het kader van het projectbesluit van 28-09-2011 is een mitigatieplan opgesteld. De mitigerende maatregelen in dit mitigatieplan zijn uitgevoerd. Met de uitvoering en instandhouding van de mitigerende maatregelen is gewaarborgd dat in het projectgebied geen verstoring van beschermde planten- en diersoorten optreedt.

Voor het bouwen van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw in het projectgebied geeft geen aanleiding tot het nemen van nieuwe mitigerende maatregelen. Met de genomen mitigerende maatregelen kan worden volstaan.

4.5 Duurzame verstedelijking

Bij een nieuwe ontwikkeling moet in kaart gebracht worden of er behoefte is aan de ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt moet gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien. In de praktijk wordt dit de ladder voor duurzame verstedelijking genoemd.

Op 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een "overzichtsuitspraak" gedaan over (toepassing van) de ladder voor duurzame verstedelijking. Blijkens deze uitspraak wordt een ruimtelijke ontwikkeling van minder dan 11 woningen niet als een stedelijke ontwikkeling aangemerkt. Daarnaast is geen sprake van een (substantiële) wijziging van het reeds toegestane gebruik van de gronden in het projectgebied.

4.5.1 Conclusie

De ladder van duurzame verstedelijking is niet van toepassing op het project.

4.6 Archeologie

4.6.1 Gemeentelijk beleid

Als vervolg op de Nota I-cultuur heeft de gemeenteraad op 18 juni 2015 de Archeologische beleidskaart 2015 vastgesteld, die de Archeologische beleidskaart uit 2006 vervangt. De archeologische beleidskaart kent drie categorieën terreinen met archeologische waarden. Er is vastgesteld dat op deze terreinen archeologische waarden aanwezig zijn of dat het zeer waarschijnlijk is dat deze aanwezig zijn. Daarnaast zijn er drie zones met een archeologische verwachting. Deze zones geven de dichtheid weer waarop een archeologische vindplaats wordt verwacht.

De kans op het aantreffen van een archeologische vindplaats is afhankelijk van de archeologische verwachting voor het gebied en van de omvang van de graafwerkzaamheden. Daarom is aan de verschillende gebiedscategorieën specifiek beleid gekoppeld.

Categorie 1: Terrein met monumentale archeologische waarden

Het gaat hier om wettelijk beschermde monumenten en door de gemeente op basis van de Monumentenverordening aangewezen gemeentelijke monumenten. Op deze terreinen is het vrijwel zeker dat bij grondwerkzaamheden schade aan de archeologische vindplaats toegebracht wordt. De bescherming van deze terreinen is geregeld in de Erfgoedwet, de Monumentenwet en de Monumentenverordening.

Categorie 2: Terrein met vastgestelde archeologische waarden

Terreinen met vastgestelde archeologische waarden zijn die gebieden waarvan in het verleden is vastgesteld dat er zich een behoudenswaardige archeologische vindplaats bevindt. Bij verstoringen van de bodem groter dan 50 m² is het verplicht archeologisch onderzoek uit te voeren.

Categorie 3: Terrein met archeologische waarden

Tot de terreinen met archeologische waarden behoren de enken, dorpskernen en historische locaties. In deze gebieden zijn archeologische waarden aanwezig, maar waar deze precies liggen is niet altijd bekend. Bij bodemingrepen is de kans dan ook zeer aannemelijk dat archeologische waarden worden aangetroffen. In deze gebieden moet bij verstoringen van de bodem groter dan 100 m² archeologisch onderzoek uitgevoerd worden.

Categorie 4: Zone met (middel)hoge archeologische verwachting

In deze categorie vallen de terreinen die op de archeologische kenniskaart een middelhoge en hoge archeologische verwachting bezitten. In deze gebieden wordt verspreide begraving, bewoning en landgebruik voorafgaande aan de dorpsvorming in de Late Middeleeuwen verwacht. Pas bij grotere bodemingrepen wordt de kans groot dat zo'n vindplaats wordt aangetroffen. Daarom hoeft bij verstoringen van de bodem kleiner dan 500 m² geen archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.

Categorie 5: Zone met lage archeologische verwachting

In gebieden met een lage archeologische verwachting is de dichtheid van archeologische vindplaatsen naar verwachting laag. Daarom hoeft er in deze gebieden alleen archeologisch onderzoek te worden gedaan als er meer dan 2.500 m² van de bodem verstoord gaat worden.

Categorie 6: Zone met geen archeologische verwachting

In gebieden waar het bodemarchief door menselijk of natuurlijk toedoen is verdwenen of waar zeker is dat er geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het gaat hier om grote verstoringen van de bodem: wegvlak A1, de spoorlijn ter hoogte van de stuwwal en niet-historisch water. Deze categorie zal in de loop van de tijd groter worden naarmate meer archeologisch onderzoek is uitgevoerd. Een actueel overzicht van overige gebieden in deze categorie wordt door middel van de archeologische kenniskaart bijgehouden.

Verstoringsdiepte waarvoor onderzoeksplicht geldt

De verplichting om archeologisch onderzoek uit te voeren geldt voor ieder van de genoemde gebiedscategorieën bij een verstoring dieper dan 35 cm onder het vastgestelde maaiveld. Een uitzondering op deze diepte wordt gemaakt voor natuurgebieden. Ervaring leert dat archeologische waarden in natuurgebieden relatief dicht aan het oppervlak kunnen liggen. Daarom is in natuurgebieden bij verstoringen van de bodem groter dan 10.000 m² altijd een archeologisch onderzoek nodig, ongeacht de diepte van de verstoring.

4.6.2 Conclusie

Ter plaatse van het projectgebied geldt categorie 3. Er is een archeologisch onderzoek uitgevoerd en het gebied is vrijgegeven voor onder andere het realiseren van de (vrijstaande) woningen op de afzonderlijke kavels en realisering van het appartementengebouw.

Nader archeologisch onderzoek is dan ook niet meer aan de orde.

4.7 Stedebouw

Doordat het projectbesluit welke woningen mogelijk maakt nog niet conserverend is bestemd, is er een situatie ontstaan van een juridische strijdigheid. Terwijl in de praktijk de realisatie van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw bij de woning een logisch gevolg is. Voor de

stedenbouwkundige beoordeling van deze bouwwerken is aansluiting gezocht bij de mogelijkheden uit het ontwerpbestemmingsplan dan wel vergunningvrij bouwen in geval van een woonbestemming.

Vanuit stedenbouwkundig perspectief is het bouwplan aanvaardbaar. Daarbij wordt opgemerkt dat de voorgestelde poort transparanter moet worden uitgevoerd. Dit wordt als voorwaarde opgenomen in de omgevingsvergunning. Het hekwerk gelegen in het voorerfgebied overschrijdt de maximaal toegestane hoogte van 1 meter. Dit hekwerk wordt omzoomd door hagen en zal hierachter wegvallen. Voor wat betreft het bijgebouw en het zwembad geldt dat deze zijn gesitueerd in het (denkbeeldige) achtererfgebied en op deze specifieke locatie in deze vorm aanvaardbaar zijn.

4.7.1 Conclusie

Het bouwplan is stedenbouwkundig aanvaardbaar.

4.8 Cultuurhistorie

De locatie maakt deel uit van het Spelderholt. Het Spelderholt is in het begin van de 20e eeuw gesticht als particuliere buitenplaats en vormde het vertrekpunt voor de ontginning van de naastgelegen woeste gronden van het Veluwemassief. Reeds na enkele decennia vertrok die particuliere bewoner en schonk hij de buitenplaats aan de Nederlandse Staat. Vervolgens is hier het onderzoeksinstituut voor pluimvee gehuisvest.

Oorspronkelijk waren er vanaf het huis, gelegen op een helling, weidse uitzichten. Achter het huis lag een rosarium met vele rozensoorten. In de omgeving van het hoofdgebouw bevinden zich aparte landhuisjes voor het personeel, alsmede een garage/koetshuis en een kleine elektrische centrale. De woning van de tuinbaas ligt halverwege de oprijlaan en staat in verbinding met de (destijds) moderne kweekkassen, moestuin en fruituin.

De tuin is ontworpen door de beroemde architect Springer in de periode tussen 1906 en 1908. Waardevol is de entree, waarbij de oprijlaan over een behoorlijke lengte wordt begeleid door twee parallelle lanen. Die waren nodig om niet alle verkeer richting het hoofdgebouw over de oprijlaan te laten gaan.

Vanaf 1905 worden de woeste gronden in de omgeving in cultuur genomen door deze met dennen en eiken te beplanten. In het park werden lanen en wandelpaden aangelegd. Vanaf 1921 wordt het hoofdgebouw nog maar deels bewoond; de begane grond wordt als kantoor voor het Rijksinstituut voor Pluimveeteelt ingericht. Sinds die tijd werden diverse gebouwen toegevoegd, zoals onderzoeksgebouwen, stallen en schuren.

4.8.1 Conclusie

Bij projectbesluit van 28-09-2011 is medewerking verleend aan het oprichten van een appartementengebouw, 11 villa's en één vervangende woning aan de Spelderholt te Beekbergen. Hierdoor is uitgesloten dat door het bouwen van een toegangspoort, hekwerk, zwembad en bijgebouw bij de woning cultuurhistorische waarden zullen worden aangetast.